

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

معنی الأديب (ال)

بحث «ال»

جلسه ۱۰

استاد وافی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

تنبیه (برای درس قبلی):

اگر کلمه «اذن» بعد از «واو» و «فاء» قرار گیرد، فعل بعد از او جایز الوجهین است: (وإذا لا يلبثون خلافاً إلا قليلاً)

بحث «ال»:

ال به سه قسمت عمده تقسیم می شود:

۱. اسم موصول: که بر اسم فاعل و اسم مفعول داخل می شود: «لعن الله الآمرين بالمعروف التاركين له، و الناهين عن المنكر العاملين به»

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۲. حرف تعریف

الف: عهدی

۱. ذکر: ضمیر می تواند جانشین «ال» و مصحوبش شود: (فيها مصباح، المصباح

في زُجَاجِه)

۲. ذهنی: (إذ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ)

۳. حضوری: (اليَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ)

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ب: جنسی

۱. استغراق افراد: کلمه «کل» می تواند جانشین «ال» باشد حقیقتاً: (إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي

خُسْرٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا)

مرکز مجربان امام صادق علیه السلام

۲. استغراق خصائص افراد: «کل» می تواند جانشین «ال» باشد مجازاً: «زید الرجل
علماً»

۳. تعریف ماهیت: «کل» نمی تواند جانشین «ال» باشد نه مجازاً نه حقیقتاً: (وَجَعَلْنَا

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv من الماء كل شيء حي

۳. زائده

الف: لازمه: مانند «ال» که بر موصول داخل شده است

ب: غیر لازمه:

۱. واقع در متون فصیح: سماعی است مانند «ال» هایی که بر علم منقول یا مرتجل
داخل می شود.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۲. واقع در متون غیر فصیح

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv